

Motion till riksdagen 2026/27:128

av **Camilla Rinaldo Miller (KD)**

Bedömningar av personlig assistans

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om bedömningar av personlig assistans ska se till personens hela behov genom att man tar bort uppdelningen av grundläggande och övriga behov, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att minska antalet bedömningar av personlig assistans genom att enbart stämna av om något förändrats i stället för att utreda hela livssituationen varje år och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

När LSS (lag om stöd och service till vissa funktionshindrade) infördes var det en frihetsreform för tusentals personer med olika former av funktionsnedsättning. Under årens lopp har dessvärre kommuner, domstolar och Försäkringskassan tolkat lagen alltmer till den enskildes nackdel, särskilt när det gäller insatsen personlig assistans. Detta har uppmärksammats av riksdagen och regeringen som föreslår att staten tar över all biståndsbedömning av personlig assistans. Det kommer vara ett stort steg i rätt riktning för mer jämlik bedömning; dock är det en reform som tar flera år och det är mängder av personer som redan drabbats hårt av indragen eller kraftigt reducerad assistans. En mindre lagändring, ”stärkt assistans”, trädde i kraft 2023 med syftet att fler skulle få rätt till personlig assistans. Tyvärr visar resultatet hittills att i stället färre personer fått assistans beviljad.

Utöver det personliga lidande det innebär för drabbade personer och deras närstående, är det en enorm samhällsekonomisk kostnad när föräldrar tvingas gå ner i arbetstid eller blir sjukskrivna. Enligt en färsk undersökning finns en potential att skapa ett ökat samhällsekonomiskt värde motsvarande 5,2 miljarder kronor per år genom att LSS-insatser beviljas i den omfattning och med den kvalitet som de anser att de är i behov av. I dagsläget går samhället miste om dessa effekter. Den tidigare S-ledda regeringen

gav t o m en utredare i uppdrag att tillse att ”statens kostnader för personlig assistans får inte blir högre än de är i dag”. Ett mycket märkligt uppdrag med tanke på att även personer med funktionsnedsättning glädjande nog har en längre livslängd idag än tidigare. Samt att kortsiktiga besparingar inom LSS leder till långsiktiga – mycket högre – kostnader inom andra sektorer.

Ständiga omprövningar innebär stora, icke-värdeskapande kostnader för handläggning samt skapar stress och integritetskränkande behandling av personer i utsatt ställning.

Något som måste upphöra omgående är uppdelningen grundläggande och övriga behov; dessa har fått till följd att personer med omfattande behov av t ex tillsyn inte får någon personlig assistans överhuvudtaget eftersom de grundläggande behoven anses för små. Det enda rimliga är att bedöma personens hela behov.

Camilla Rinaldo Miller (KD)